

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

25 05 2016р.

м. Київ

№ 565

Про проведення експерименту
всеукраїнського рівня на базі
Державного навчального закладу
«Одеський центр професійно-технічної освіти»

Відповідно до пунктів 2.5, 2.7 Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.11.2000 № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.12.2000 за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30.11.2012 № 1352), на підставі клопотання департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації від 04.11.2015 № 2088/02/01-34-02-02/1, висновку науково-методичної комісії з професійної педагогіки, психології та змісту професійно-технічної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України від 18.01.2016 (витяг з протоколу № 9), з метою забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити як такі, що додаються:
  - 1) заявку на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою: «Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху» на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти» на 2016-2018 роки;
  - 2) програму експерименту всеукраїнського рівня за темою: «Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного

навчального закладу для учнів з порушеннями слуху» на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти» на 2016-2018 роки.

2. Надати статус експериментального навчального закладу всеукраїнського рівня Державному навчальному закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти» (далі - експериментальний навчальний заклад).

3. Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації (Пономарьова Г. О.) сприяти експериментальному навчальному закладу у забезпеченні необхідних умов в організації та проведенні експерименту.

4. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (Завалевський Ю. І.) надавати науково-методичну допомогу педагогічному колективу експериментального навчального закладу у проведенні експерименту.

5. Комісії з професійної педагогіки, психології та змісту професійно-технічної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу експерименту.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на директора департаменту професійної освіти Кучинського М. С.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України

25.05 2016 року № 585

ЗАЯВКА

**на проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою
«Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-
технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху»
на базі Державного навчального закладу
«Одеський центр професійно-технічної освіти»
на 2016-2018 роки**

1. Опис основних ідей експерименту

Сучасну систему професійно-технічної освіти зорієнтовано на те, щоб вона задовольняла потреби різних галузей господарства України в робітничих кадрах на рівні сучасних і перспективних вимог і стала одним із важливих засобів реалізації державної політики зайнятості та соціального захисту населення. В умовах переходу до ринкових відносин головні завдання професійно-технічної освіти полягають у підготовці кваліфікованих, конкурентоспроможних робітників з високим рівнем професійних знань, умінь та навичок.

У сучасному світі при розробленні будь-яких програм, дотичних до людського розвитку, все більше використовується підхід, що базується на дотриманні основних прав і свобод людини. Разом з ідеями забезпечення соціальних прав і добробуту людини протягом останніх десятиліть розвивалася концепція соціального відторгнення (соціальної ізольованості), що її Європейський Союз визначає як процес, за якого окремі групи населення або окремі люди не мають можливості повною мірою брати участь у суспільному житті. Соціальне відторгнення є проявом прямого порушення базових прав людини – на якісну освіту, на медичні послуги, на прийнятний рівень життя, на захист своїх інтересів і загалом на участь в економічному, соціальному, культурному, політичному житті.

Беззаперечним є факт, що рівень освіти – це важливий чинник входження людини на ринок праці і формування її конкурентоспроможності та певного соціально-економічного статусу. Національна доповідь про людський розвиток 2011 «Україна: на шляху до соціального заличення» відносить до категорій, які мають підвищені ризики відторгнення від освіти, дітей і підлітків, які мають особливі потреби у навчанні (головним чином осіб з порушеннями розвитку, осіб з інвалідністю), мігрантів, представників етнічних, мовних, культурних та релігійних меншин, безпритульних або працюючих дітей, жертв злidenності, дітей біженців, дітей-сиріт, ВІЛ-інфікованих дітей, дітей – жертв насильства, дітей і молодь, для яких освіта та професійне навчання не відповідають їхнім потребам та спрямуванням.

Концепція соціального заличення (інклузії, включення), що є протилежною концепції соціальної ізоляції, з'явилася як результат переходу більшості суспільств світу до демократичних цінностей, поваги до основних прав та свобод людей. Європейський Союз визначив соціальне заличення (соціальну інклузію) як процес, що забезпечує тих, у кого є ризик бідності і соціального відторгнення, можливостями та ресурсами, необхідними для того, щоб ці люди могли повною мірою брати участь в економічному, соціальному та культурному житті і досягати рівня життя та добробуту, що відповідають нормальним стандартам у суспільстві, в якому вони живуть.

В Конвенції про права людей з інвалідністю, яка ратифікована Україною, а отже, обов'язкова до виконання на її території, в ст. 24 «Освіта»,

зазначається, що «держави-учасниці мають забезпечити інклюзивну освіту на всіх рівнях».

Традиційні моделі навчання вже не можуть задовольнити потреби сучасного суспільства, що постійно змінюється. Упровадження інклюзивної моделі навчання з урахуванням її різноманітних міждисциплінарних та соціальних аспектів потребує відповідних змін не тільки в освітній, а й у багатьох інших сферах, таких як соціальна політика, політика у сфері охорони здоров'я, зайнятості, міграції і навіть у сфері містобудування та благоустрою територій.

Відповідно до рекомендацій Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) справедливість в освіті має два взаємопов'язані аспекти:

1) рівність можливостей, за якими особиста життєва ситуація та соціальне становище (наприклад, гендерний фактор, соціально-економічне становище, етнічне походження тощо) не мають бути перешкодою для реалізації особистого потенціалу у сфері освіти;

2) інклюзія, що передбачає наявність мінімального рівня навчання для всіх. Тому забезпечення реалізації права на освіту усім членам суспільства є передумовою соціального залучення.

Найфундаментальнішим утіленням прав людини на міжнародному рівні стала Загальна декларація ООН про права людини, прийнята 10 грудня 1948 року. Вона проголосила рівність прав всіх людей без винятку. Що стосується освіти, то в статті 26 Декларації наголошується таке: «Кожна людина має право на освіту. ... Технічна і професійна освіта повинна бути загальнодоступною... Освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод. Освіта повинна сприяти взаєморозумінню, терпимості і дружбі між усіма народами, расовими і релігійними групами і повинна сприяти діяльності Організації Об'єднаних Націй щодо підтримання миру».

Саламанська Декларація 1994р. містить заклик до урядів всіх країн затвердити на законодавчому рівні принцип інклюзивної освіти.

На міжнародній конференції ООН з питань освіти, науки і культури «Інклюзивна освіта: шлях у майбутнє», яка проходила у Женеві у 2008 році, зазначалося, що запровадження інклюзії в освітній сфері є не другорядним, а центральним питанням для забезпечення високоякісної освіти і створення більш інклюзивних суспільств. Освіта широко розглядається як засіб розвитку людського капіталу, підвищення економічних показників, посилення індивідуальної спроможності й розширення меж вибору задля використання свобод громадянства. Освіта сприяє розвитку здатності особи або групи осіб приймати власні рішення та більше, ніж будь-коли раніше, творити свою власну долю. Крім того, освіта є важливим засобом подолання виключення для дорослих і дітей, бо підвищує їхню спроможність отримувати можливості для більш повноцінної участі в житті своїх громад.

Взаємозв'язок між рівнем освіти населення та людським розвитком країни визнається як беззаперечний факт, тому усунення проявів соціального

відторгнення від сфери освіти, різноманітних інституційних та фінансових бар'єрів для отримання освіти є передумовою досягнення загального прогресу в розвитку суспільства, а доступність освіти для різних категорій населення розглядається передусім як соціальна проблема, що тісно пов'язана з ідеями соціальної справедливості та соціальної рівності. При цьому доступність освіти визначається не як кінцева мета, а як важливий чинник забезпечення соціальної цілісності та стабільності суспільства.

Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти» є провідним навчальним закладом Півдня України, який здійснює ступеневу професійну підготовку кваліфікованих, конкурентоспроможних робітників з 29 технологічно складних професій, як правило, з числа випускників загальноосвітніх шкіл, а також проводить професійно-технічне навчання, перепідготовку слухачів з числа незайнятого населення, задовільняючи попит ринка праці міста та області.

ДНЗ ОЦПТО – єдиний навчальний заклад на півдні України, який надає професійну освіту дітям з особливими потребами (з порушеннями слуху), як в інклюзивних, так і в спеціальних групах. Робота Центру спрямована на забезпечення соціального захисту дітей-інвалідів, їх професійної реабілітації, зайнятості, адаптації до суспільного життя.

У сучасному динамічному світі успіх як окремих громадян, так і держави в цілому залежить, серед іншого, від можливостей отримання якісної освіти, що передбачає активну участь людей у житті суспільства. Рівень освіти є важливим чинником входження людини на ринок праці, формування конкурентоспроможності та певного соціально-економічного статусу.

Жодна людина не може скористатися з наданих їй прав, якщо вона не має до них доступу, тобто позбавлена відповідних умов для їх реалізації. Особливо ця об'єктивна вимога має значення для учнів з інвалідністю та особливими потребами у навчанні, для яких навчальні заклади мають забезпечити повноцінну участь у навчально-виховному процесі.

У статті 9 Конвенції ООН про права людей з інвалідністю наголошується, що «доступність» передбачає забезпечення однакового доступу до місць громадського користування і громадських послуг для всіх членів суспільства, у тому числі й людей з інвалідністю. Цей принцип Конвенції є керівним і стосується усіх аспектів її впровадження.

Таким чином, доступність освіти для дітей з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ з використанням ефективних технологій, зокрема, інформаційно-просвітницьких, інноваційних методик організації навчання зумовили вибір теми експериментального дослідження «Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху» на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» на 2016-2018 роки.

Навчальні матеріали та методи викладання, які розроблюються з урахуванням технологій забезпечення доступності освітнього простору для

учнів з порушеннями слуху, можуть значним чином сприяти успіху в навчанні для всіх учнів, а саме:

урахування у навчальних програмах різноманітних потреб різних категорій учнів забезпечить і підвищить їх доступність та убезпечить від необхідності подальших адаптацій;

забезпечення можливості адаптувати матеріали та їх формати дасть можливість учням обирати такі формати, які найбільше відповідають їхнім навчальним потребам;

використання мультимедійних засобів у відеоформатах забезпечить різні шляхи представлення концепцій, а також дозволить учням оцінювати матеріал за допомогою різних органів чуття;

представлення інформації різними способами забезпечить потреби учнів з різними навчальними стилями та видами інтелекту.

Проте існує важлива відмінність між доступом до інформації та доступом до процесу навчання. Учень, який має доступ до інформації, може володіти стратегіями навчання, тоді як учень, котрий має доступ до навчання, знає, як використовувати ці стратегії. І це стає шляхом до самостійності та подального успіху в житті.

Тому значення технологій забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху полягає в забезпечені ефективності процесу навчання, що передбачає широкий спектр відмінностей в учнів: різні рівні розвитку, різні інтереси та потреби; базується на загальній навчальній програмі, яка викладається з певною гнучкістю – на рівні, прийнятному для учня, але й з певними викликами; забезпечує прогрес і успішність для кожного учня в рамках загальних стандартів – замість того, щоб створювати окремі стандарти та спеціальні навчальні програми. Такий підхід передбачає максимально високі очікування від усіх учнів.

2. Об'єкт дослідження

Процес навчання учнів з порушеннями слуху в ПТНЗ.

3. Предмет дослідження

Технологія забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху.

4. Мета експерименту – розробити, науково обґрунтувати та апробувати технологію забезпечення доступності освітнього простору ПТНЗ для учнів з порушеннями слуху

5. Гіпотеза експерименту – розроблена технологія, яка сприятиме підвищенню якості професійної освіти учнів з порушеннями слуху, їхньому всебічному розвитку, забезпечуватиме їхню конкурентоспроможність на сучасному ринку праці та адаптації в сучасних умовах.

6. Завдання експерименту:

- з'ясувати стан дослідженості проблеми та досвід застосування технології забезпечення доступності освітнього простору у професійній підготовці кваліфікованих робітників;
- обґрунтувати організаційно-педагогічні умови застосування технології забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ;
- визначити умови, за яких відбудуватиметься формування якісних знань учнів;
- розробити та експериментально перевірити навчально-методичні комплекси із застосування засобів навчання для учнів з порушеннями слуху;
- підготувати методичні рекомендації для педагогічних працівників ПТНЗ щодо використання методів дистанційно-модульної освіти в інклюзивних групах;
- підвищити фахову підготовку викладачів та майстрів виробничого навчання;
- забезпечити індивідуалізацію та профілізацію професійної освіти за допомогою сервісів Google Apps для навчання;
- забезпечити комп’ютеризацію та інформатизацію навчально-виховного процесу з метою практичної реалізації інноваційних форм навчання;
- експериментально перевірити ефективність та результати впровадження програми дослідження на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти».

Достовірність результатів забезпечуватиметься науково-теоретичним обґрунтуванням вихідних положень експерименту, застосуванням комплексу взаємодоповнюючих методів, що відповідає меті предмету та завданням дослідження, поєднанням кількісного і якісного аналізу експериментальних даних, репрезентативністю вибірки.

7. Теоретико-методологічні основи експерименту

Методологічною основою дослідження є концептуальні положення про основи інклюзивної освіти, створення та розвиток інклюзивного навчального середовища у ПТНЗ (А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко, І.О. Білозерська, Л.В. Будяк, І.А. Гриценок, Ю.М. Найда), надання якісної професійно-технічної освіти соціально-вразливій молоді (Н.З. Софій, Л.М. Сергеєва, О.В. Пащенко та ін.); впровадження інклюзії в навченні і вихованні учнів з проблемами мовлення та слуху (К.О. Піменова, Л.О. Савчук та ін.); формування готовності педагогічних працівників до роботи з учнями з особливими потребами в умовах інклюзивного навчання (А.А. Волосюк, Н.А. Басараба, С.С. Козловська та ін.).

Теоретичну основу дослідження становлять положення та висновки, які стосуються: організації та змісту інклюзивного професійного навчання (обґрунтовані і розкриті в наукових працях (Л.С. Виготського, Н.З. Софій, Л.М. Сергеєвої, О.В. Пащенко та ін.); підготовки викладача до роботи в умовах інклюзії (роботи Т.М. Главлітіної, Л.В. Чухрай, О.В. Гаяш, Л.О. Прядко та ін.);

досліджень щодо упровадження інновацій в професійну освіту молоді з особливими потребами (Є.В. Фалко, С.І. Мокрицька, Ю.В. Мельник, М.А. Піддубний та ін.).

Загальною тенденцією названих досліджень є розгляд технології забезпечення доступності освітнього простору ПТНЗ для учнів з особливими потребами.

8. База експерименту

Державний навчальний заклад «Одеський центр професійно-технічної освіти», 65045, Україна м. Одеса, вул. Новосельського, 86, e-mail: ptu_odessa@ukr.net тел.: (048) 726-38-66.

9. Методи дослідження

У дослідженні будуть використані такі методи:

методи теоретичного аналізу: аналіз психологічної, педагогічної, спеціальної наукової літератури з досліджуваної проблеми; вивчення нормативно-правових документів щодо організації науково-дослідної роботи; аналіз в контексті інноваційності нормативної навчальної та методичної документації ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» та інших професійно-технічних навчальних закладів, у яких здійснюється професійна підготовка учнів з порушеннями слуху.

соціометричні методи: діагностичні (анкетування, бесіди, інтерв'ю); прогностичні (моделювання, експертні оцінки); обсерваційні (пряме і непряме спостереження); експериментальні (констатувальний, формувальний); кількісна та якісна обробка даних.

10. Наукова новизна експерименту

Наукова новизна дослідження полягатиме в тому, що вперше буде розроблено та науково обґрунтовано технологію забезпечення доступності освітнього простору ПТНЗ для учнів з порушеннями слуху.

11. Теоретичне і практичне значення результатів експерименту

Теоретичне значення полягає у висвітленні методологічних аспектів досліджуваної проблеми; теоретичному обґрунтуванні методики застосування технології забезпечення доступності освітнього простору ПТНЗ для учнів з порушеннями слуху.

Практичне значення полягає: у розробленні концепції забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ, створенні методичних рекомендацій щодо застосування методів дистанційно-модульної освіти в інклюзивних групах, розробленні навчально-методичних комплексів із застосування засобів навчання для учнів з порушеннями слуху.

12. Строки та етапи проведення експерименту

Початок - квітень 2016 р.

Завершення – грудень 2018 р.

Етапи експерименту:

I. Констатувальний етап (початок - травень 2016р.)

1. Визначення теми, об'єктів, суб'єктів, аспектів і методології та методики дослідження.

2. Розробка програми дослідження (вивчення стану проблеми дослідження на основі аналізу науково-педагогічної, психологічної, соціологічної, медичної літератури); методики констатувального етапу експерименту.

3. Визначення наукових керівників і наукових консультантів дослідження.

4. Нормативно-правове забезпечення експерименту:

а) планування експерименту;

б) проведення інструктивно-методичної наради з учасниками експерименту;

в) видання відповідних наказів щодо організації експерименту.

5. Аналіз наявних і створення необхідних умов (науково-методичних, кадрових, матеріально-технічних, фінансових) для реалізації експерименту.

6. Розробка теоретико-концептуальних зasad експерименту відповідно до теми дослідження;

7. Проведення констатувального етапу експерименту;

8. Розробка структурно-змістової моделі формування знань та умінь учнів в інклузивних групах;

9. Проведення науково-практичного семінару для педагогів – учасників експерименту з проблеми методики розробки навчальних посібників, робочих зошитів для учнів з порушеннями слуху.

II. Формувальний етап (2017р.)

1. Розробка методики формувального етапу експерименту.

2. Розробка експериментального навчально-методичного комплексу для забезпечення якісної професійної підготовки учнів з порушеннями слуху для кожної цільової групи учасників експерименту (педагоги, учні).

3. Організація практичної апробації програми дослідження.

4. Експериментальне впровадження розробленої технології забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху, внесення коректив і доповнень в процес впровадження;

5. Розробка та апробація навчальних посібників, робочих зошитів, тестів;

6. Впровадження технологій та методик навчання для забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху серед педагогічних працівників шляхом проведення обласних семінарів та тренінгів;

7. Здійснення вхідного контролю знань, умінь та навичок осіб з порушеннями слуху відповідно до проекту Методичних рекомендацій щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються до професійно-технічних навчальних закладів на професійне навчання.

8. Здійснення поточного моніторингу рівня сформованості технологій та методик навчання.

III. Узагальнюючий етап (2018 р.)

1. Здійснення контрольного діагностиування рівня сформованості професійних умінь у випускних групах;

2. Порівняння результатів констатувального діагностиування і узагальнюючого етапів експерименту;

3. Системне оцінювання результатів експерименту, ефективності впровадження експерименту. Визначення співвідношення результатів експерименту з поставленою метою та визначеними завданнями;

4. Удосконалення технологій та методик освіти учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ;

5. Поширення досвіду проведення експерименту з даної проблеми в педагогічній пресі;

6. Підготовка наукового звіту про підсумки проведення експерименту за темою дослідження.

Якість спеціальної професійної освіти планується забезпечити через впровадження в навчальний процес сучасних технологій та методик навчання, електронних посібників, робочих зошитів тощо. Результативність навчання – основна складова освітнього процесу.

13. Очікувані результати

- Розробка технологій забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху.
- Розробка структурно-змістової моделі інноваційних технологій та методик освіти дітей з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ.
- Розробка адаптованих програм з урахуванням вивчення проблеми навчання учнів з порушеннями слуху.
- Позитивні зміни в динаміці застосування технологій та методик освіти дітей з порушеннями слуху.
- Розробка й апробація додаткових спецкурсів, навчальних посібників.

14. Інформація про автора ініціативи, наукового керівника експерименту

Автор ініціативи	
Прізвище, ім'я, по батькові	Сущенко Сергій Борисович
Поштова адреса, № телефону, e-mail	65045, м. Одеса, вул. Новосельського, 86, (048) 726-98-66, 726-67-33, 726-53-34, ptu_odessa@ukr.net
Посада, місце роботи	директор ДНЗ «Одеський центр ПТО»
Прізвище, ім'я, по батькові	Постоян Тетяна Григорівна
Поштова адреса, № телефону, e-mail	65020, м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 71, (048) 738-47-71, postoyantatyana@gmail.com
Посада, місце роботи	доцент кафедри управління освітніми закладами та державної служби, завідувач відділення підвищення кваліфікації Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського

Науковий керівник

Прізвище, ім'я, по батькові	Сергеєва Лариса Миколаївна
Поштова адреса, № телефону, e-mail	04053, м. Київ, вул. Січових стрільців, 52-а, тел./факс +38 (044) 484-10-96 e-mail: sela2508@yandex.ua
Посада, місце роботи	ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, професор кафедри державної служби і менеджменту освіти
Науковий ступінь, вчене звання	доктор педагогічних наук, професор

15. Наукові консультанти

1. Замша Анна Володимирівна, виконуюча обов'язки завідувача лабораторії жестової мови Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

2. Федоренко Оксана Філимонівна, науковий співробітник лабораторії сурдопедагогіки Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

16. Склад творчої групи

1. Сущенко Сергій Борисович – автор ініціативи експерименту, директор ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти»

2. Постоян Тетяна Григорівна – керівник експерименту, доцент кафедри управління освітніми закладами та державної служби, завідувач відділення

підвищення кваліфікації Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського

3. Сергеєва Лариса Миколаївна – професор кафедри державної служби і менеджменту освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, науковий керівник експерименту

4. Глоба Олена В'ячеславівна – магістрант ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, координатор питань публікацій проекту

5. Александрова Світлана Олексandrівна – заступник директора з навчально-виробничої роботи ДНЗ ОЦПТО

6. Гребенькова Галина Володимирівна – методист ДНЗ ОЦПТО, викладач комп’ютерних та інформаційних технологій

7. Гачук Олена Валеріївна – методист ДНЗ ОЦПТО, викладач загальноосвітніх дисциплін

8. Боброва Тетяна Борисівна – викладач спеціальних дисциплін

9. Самаріна Наталя Дмитрівна – викладач-перекладач жестової мови

10. Горбачова Тетяна Вікторівна – директор ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського»

11. Волошина Ольга Іванівна – викладач загальноосвітніх дисциплін

12. Вдовиченко Оксана Вікторівна – викладач інформаційних технологій

13. Петрушкіна Ліна Василівна – майстер виробничого навчання

14. Онопрієнко Людмила Михайлівна – координатор експерименту, методист вищої категорії сектору формальної професійної освіти відділу професійної освіти і тренінгів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України

17. Нормативно-правове забезпечення експерименту

Закон України «Про освіту»;

Закон України «Про професійно-технічну освіту»;

Закон України «Про інноваційну діяльність»;

Закон України «Про професійний розвиток працівників»;

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 pp.;

Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу.

18. Науково-методичне забезпечення експерименту

Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 року № 522, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 30 листопада 2012 року № 1352, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2012 року за № 2111/22423).

19. Кадрове забезпечення експерименту

Згідно штатного розпису навчального закладу.

20. Матеріально-технічне забезпечення експерименту

Матеріально-технічна база ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», 65045, м. Одеса, вул. Новосельського, 86, тел. 726-38-66, 726-67-33, 726-53-34, e-mail: ptu_odessa@ukr.net , сайт: http://profosvita.od.ua

21. Фінансове забезпечення експерименту

Фінансування експерименту може здійснюватися за рахунок коштів місцевих бюджетів, спеціального фонду навчального закладу, а також за участю підприємств, які є соціальними партнерами професійно-технічного навчального закладу, на засадах, визначених договорами між цими підприємствами та навчальним закладом.

Зас Директор ^а департаменту
професійної освіти

М. С. Кучинський

Науковий керівник

Л. М. Сергеєва

Директор ДНЗ «Одеський центр
професійно-технічної освіти»

Координатор

С. Б. Сущенко

Л. М. Онопрієнко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки України
25.05. 2016 року № 565

Програма

експерименту всеукраїнського рівня за темою: «Технологія забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху» на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти» на 2016-2018 роки

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Строки виконання	Очікувані результати
I. Констатувальний етап (2016 р.)			
1	Проведення педагогічної ради за темою «Основні завдання експерименту».	травень	Ознайомлення педагогічного колективу закладу з завданнями експерименту.
2	Визначення кола учасників експерименту, конкретизація завдань діяльності у відповідності до мети експерименту. Формування творчої робочої групи.	травень	Наказ по навчальному закладу щодо створення творчої робочої групи. Розробка плану діяльності творчої групи щодо вирішення завдань експерименту. Розподіл роботи учасників творчої групи для виконання завдань в умовах експерименту.
3	Аналіз нормативно-правового забезпечення, вітчизняного та зарубіжного досвіду забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху організації професійного навчання.	травень	Підготовлено аналітичну записку. Аналіз прогресивних педагогічних технологій щодо їх використання для забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху.

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Строки виконання	Очікувані результати
4	Організація навчання педагогічних працівників ПТНЗ із застосуванням технології забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху.	червень	Програма та методичне забезпечення тренінгових занять з питань застосування технології забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху. Отримання пропозицій від педагогічних працівників щодо адаптації навчальних програм для учнів з порушеннями слуху.
5	Анкетування респондентів з питань актуальності забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху, аналіз отриманих результатів. Визначення професій, за якими планується здійснення професійного навчання для учнів з порушеннями слуху.	червень	За результатами анкетування визначено: 1) актуальність забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху. Результати обговорено на засіданні педагогічної ради; 2) перелік професій, за якими планується здійснення професійного навчання учнів з порушеннями слуху, затверджено на засіданні педагогічної ради.
6	Розроблення документації з аналізу професій. Розроблення навчальних програм, підготовка документації для проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху.	червень	1. Підготовлено програми професійного навчання за визначеними професіями. 2. Розроблено проекти документації для проведення вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються на професійне навчання.
7	Проведення круглого столу з питань застосування технології забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху.	червень - серпень	Збірник матеріалів круглого столу щодо питань розроблення та використання технології забезпечення доступності освітнього простору професійно-технічного навчального закладу для учнів з порушеннями слуху.

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Строки виконання	Очікувані результати
8	Розроблення завдань вхідного та вихідного кваліфікаційного контролю з конкретної професії.	вересень-листопад	Підготовлено: 1) тестові завдання вхідного контролю; 2) тестові завдання вихідного кваліфікаційного контролю.
9	Розроблення проекту Методичних рекомендацій щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються до професійно-технічних навчальних закладів на професійне навчання.	листопад	Підготовлено проект Методичних рекомендацій щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються до професійно-технічних навчальних закладів на професійне навчання.
10	Створення нового розділу сайту навчального закладу для обміну прогресивним педагогічним досвідом	постійно	Позиціонування найкращих методик, які сприятимуть розвитку дистанційно-модульної освіти в інклюзивних групах.
11	Підведення підсумків констатувального етапу експерименту.	грудень	Звіт констатувального етапу експерименту. Публікації з теми дослідження у наукових виданнях, засобах масової інформації
II. Формувальний етап (2017 р.)			
1	Здійснення синтезу накопиченого досвіду з досліджуваної проблеми. Розроблення основних заходів щодо реалізації експерименту	січень - червень	Розробка навчально-методичних комплексів із застосуванням засобів навчання для учнів з порушеннями слуху

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Строки виконання	Очікувані результати
2	Підготовка матеріалів дидактичного та методичного забезпечення професійного навчання за визначеними професіями.	січень - червень	Розроблено та удосконалено комплекти навчальних та методичних матеріалів за визначеними професіями.
3	Розроблення робочих навчальних програм професійного навчання населення для учнів з порушеннями слуху.	квітень - травень	За визначеними професіями розроблено та затверджено робочі навчальні програми професійного навчання для учнів з порушеннями слуху. Підготовлено Методичні рекомендації щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються на професійне навчання.
4	Здійснення вхідного контролю знань, умінь та навичок осіб з порушеннями слуху відповідно до проекту Методичних рекомендацій щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються до професійно-технічних навчальних закладів на професійне навчання.	протягом 2017 року	Внесено зміни та доповнення до Методичних рекомендацій щодо організації вхідного контролю знань, умінь та навичок для осіб з порушеннями слуху, які приймаються до професійно-технічних навчальних закладів на професійне навчання.
5	Розробка критеріїв ефективності впровадження навчально-методичних комплексів в аспекті підвищення якості професійної підготовки учнів з порушеннями слуху	червень - липень	Проект критеріїв ефективності впровадження навчально-методичних комплексів в аспекті підвищення якості професійної підготовки учнів з порушеннями слуху.

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Строки виконання	Очікувані результати
6	Експериментальна перевірка навчальних посібників, робочих зошитів, тестів.	вересень	Створення інформаційного банку навчально-методичних комплексів.
7	Впровадження технологій та методик дистанційного навчання для забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху	жовтень	Методичні рекомендації щодо організації дистанційно-модульного навчання в аспекті підвищення якості професійної підготовки учнів з порушеннями слуху.
8	Здійснення поточного моніторингу рівня сформованості технологій та методик навчання.	листопад	Розробка методичних рекомендацій щодо застосування методів дистанційно-модульної освіти в інклюзивних групах, розроблення навчально-методичних комплексів із застосуванням засобів навчання для учнів з порушеннями слуху.
9	Реалізація на базі навчального закладу віртуального навчального середовища	протягом II етапу	Створення віртуального навчального середовища на базі сервісів Google Apps (використання сервісу Classroom)
10	Підведення підсумків формувального етапу експерименту.	грудень	Звіт формувального етапу експерименту. Публікації з теми дослідження у наукових виданнях, засобах масової інформації.

ІІІ. Узагальнювальний етап (2018 р.)

1	Проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Технологія забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ».	березень-квітень	Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Технологія забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ».
2	Упровадження методичних рекомендацій, навчально-методичних комплексів із застосуванням технологій забезпечення доступності освітнього простору для учнів з порушеннями слуху.	квітень-червень	Довідки про впровадження; публікації в наукових фахових виданнях; висвітлення результатів експерименту в засобах масової інформації.

№	Заходи, спрямовані на реалізацію завдань експерименту	Сроки виконання	Очікувані результати
3	Участь у науково-практичних конференціях, семінарах, «круглих столах» з проблем дослідження.	протягом III етапу	Мультиплікація отриманого в процесі експерименту досвіду на обласних, всеукраїнських, міжнародних освітніх науково-практичних заходах.
4	Удосконалення технологій та методик освіти учнів з порушеннями слуху в умовах ПТНЗ.	квітень - грудень	Створення навчального середовища для учнів з порушеннями слуху.
5	Системне оцінювання результатів експерименту, ефективності впровадження експерименту.	вересень - грудень	Визначення співвідношення результатів експерименту з поставленою метою та визначеними завданнями.
6	Систематизація результатів експерименту.	грудень	Звіт про результати проведення експерименту.

Зас Директор департаменту
професійної освіти

М. С. Кучинський

Науковий керівник

Л. М. Сергеєва

Директор ДНЗ «Одеський центр
професійно-технічної освіти»

С. Б. Сущенко

Координатор

Л. М. Онопрієнко